



Sveriges flagga, med ett gult kors mot blå bakgrund, finns belagd redan på 1500-talet.

## SVERIGE I KORTHET:

# Fakta, nationalsymboler och karta

Sverige är ett av de största länderna i Europa, och både naturen och klimatet erbjuder stora variationer. Den karakteristiska blågula flaggan är en av de nationalsymboler som speglar århundraden av Sveriges och de nordiska grannländernas historia.

Sverige är ett glesbefolkat land, som kännetecknas av sin långa kustlinje, sina väldiga skogar och sina många sjöar. Det är ett av världens nordligaste länder. Till ytan är det jämförbart med länder som Spanien och Thailand, eller med den amerikanska delstaten Kalifornien. Sveriges gränser har varit oförändrade sedan 1905, och landet har inte deltagit i krig sedan 1814.

### Stora kontraster

I Sverige är kontrasterna mycket stora

mellan de långa sommardagarna och de lika långa vinternätterna. På sommaren går solen aldrig ner i den del av landet som ligger norr om polcirkeln, men även så långt söderut som Stockholm (59°N) får juninätterna bara några få timmars halvdunkel.

### Golfströmmen

Med tanke på det geografiska läget, har Sverige ett gynnsamt klimat, vilket i första hand beror på Golfströmmen, den varma havsströmmen

som passerar utanför Norges västkust.

Skandinavien har under flera perioder varit fullständigt täckt av is. Det är bara omkring 10 000 år sedan den senaste istiden upphörde, och istäckets tyngd och rörelse har satt djupa spår i landskapet.

De hårda berghällarna polerades av inlandsisen till de runda former som är så karakteristiska för Sveriges skärgårdar, och håligheter omformades till djupa dalar och sjöar. ■



### VISSTE DU ATT ...

- Sveriges befolkning har gott om rörelseutrymme, eftersom det bara finns 23 invånare per kvadratkilometer? EU-genomsnittet är fler än 100 personer per kvadratkilometer.
- om du startar vid Sveriges sydspets och färdas söderut en sträcka som motsvarar landets längd, hamnar du i Neapel i Italien?

FAKTA OCH SIFFERUPPGIFTER



JEPPE WIKSTROM/JOHNER

De symboliska tre kronorna pryder tornet på Stockholms stadshus.

- Huvudstad:** Stockholm
- Befolkning:** 9,42 miljoner, omkring 0,13 % av världens befolkning
- Förväntad livslängd:** Män 79 år, kvinnor 83 år
- Utlandsfödda invånare:** 14,8 %
- Religion:** Svenska kyrkan är evangelisk luthersk. Flera andra religioner och trossamfund finns också representerade.
- Språk:** Svenska är huvudspråk och Sveriges officiella språk i internationella sammanhang; nationella minoritetsspråk är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.
- Regeringsform:** Konstitutionell monarki, parlamentarisk demokrati
- Riksdag:** Riksdagen har en kammar med 349 ledamöter.
- Nationaldag:** 6 juni
- Utbildning:** Nioårig obligatorisk grundskola, men de flesta fortsätter på treårig gymnasieskola. Ungefär en tredjedel går vidare till högre utbildning vid universitet och högskolor runtom i landet.
- Arbetsdag:** Ordinarie arbetstid är 40 timmar i veckan, och alla har rätt till minst fem veckors betald semester.
- Arbetskraftsdeltagande:** Män 73,9 %, kvinnor 67,4 %
- Längsta avstånd norr-söder:** 1 574 km
- Längsta avstånd öster-väster:** 499 km
- Yta:** 450 294 km<sup>2</sup>, det tredje största landet i Västeuropa efter Frankrike och Spanien
- Stads- och industrimark:** 3 %

## Varierat landskap med rik flora och fauna

Variationerna i landskapet är stora, och i Sverige finns allt från björnar och vargar i de norra och mellersta delarna, till hjortar och vildsvin i de södra. Till den biologiska mångfalden bidrar också den rika floran och alla vattenlevande djur och växter.

Sveriges natur domineras till stor del av barrskogar med tall och gran, och vidsträckta lövskogar med björk och asp i söder. Tack vare den rika förekomsten av kalk i berggrunden och det gynnsamma klimatet har öarna Gotland och Öland, liksom delar av fjällen, en intressant flora med bland annat ett flertal olika orkidésorter.

### Vilddjursstammen ökar i antal

Utöver sina vackra landskap har Sverige också en rik och varierad fauna. Vargarna håller till exempel på att utöka sina revir i de norra och mellersta delarna av landet. Björn, lodjur och vildsvin ökar också i antal. Över hela landet finns älg, rådjur, räv och harar i stor mängd. Älgen är ett uppskattat byte för jägare, men även en trafikfara. Jakten är noga reglerad, och många djurarter är fridlysta. På vintern domineras fågellivet av några få arter, men på sommaren kommer ett stort antal flyttfåglar söderifrån.

Med sina långa kuster och många sjöar, har Sverige också en stor marin artrikedom. Fisksorterna varierar från torsk och makrill i Atlantens salta vatten, till lax och gädda i Bottenvikens bräckt vatten och i sjöar och älvar. Sill och



KENT STORM/JOHNER

Det finns mellan 300 000 och 400 000 älgar i Sverige.

strömning var förr vanlig vardagsmat, men ses i dag snarast som delikatesser.

### Nationalparker

Sverige blev 1910 först i Europa med att skapa nationalparker, vilket framför allt skedde i de norrländska fjällområdena. Detta har bidragit till att skydda delar av Europas sista vildmarker från exploatering. Ett stort antal naturreservat och områden som räknas som kulturarv har också instiftats runt om i landet.

Allemansrätten ger alla rätt att vandra i skog och mark, och plocka bär och svamp utan att be markägaren om lov. Men rättigheten för naturligtvis också med sig skyldigheten att visa hänsyn för miljö och privat egendom. ■

## Sveriges nationalsymboler

I Sveriges nationalsymboler ingår den blågula flaggan, två riksvapen, Tre kronor och nationalsången.



Lilla riksvapnet

De äldsta bevarade bilderna av en blå flagga med ett gult kors är från 1500-talet. Det gula korset fanns alltid på svenska krigsstandar och krigsbaner, eftersom det svenska riksvapnet var blått med gult kors.

Symbolen Tre kronor har använts som svenskt emblem åtminstone sedan 1336, då det sedan länge var en välkänd symbol för de tre vise männen.

Sedan 1916 har svenska flaggans dag firats den 6 juni. År 1983 blev dagen slutligen också Sveriges nationaldag, och den är sedan 2005 även allmän helgdag. Datumet valdes av två anledningar: Gustav Vasa utropades till Sveriges kung den 6 juni 1523, vilket lade grunden till den svenska nationalstaten; och samma datum år 1809 antog Sverige en ny författning som införde medborgerliga rättigheter och friheter. ■



DAVID SCHREINER/FOLIO

Traditionellt midsommarfirande.

- Jordbruksmark:** 8 %
- Skogsmark:** 53 %
- Våtmarker:** 9 %
- Gräsmarker:** 7 %
- Kalfjäll och berg i dagen:** 12 %
- Sjöar och vattendrag:** 9 %
- Högsta berg:** Kebnekaise (2 103 m)
- Största sjö:** Vänern (5 650 km<sup>2</sup>)
- Landsnummer:** +46
- Landsdomän:** .se
- Tidszon:** GMT +1
- Valuta:** 1 krona (SEK) = 100 öre
- BNP per capita (PPP):** SEK 352 000
- BNI per capita:** SEK 358 500
- Främsta exportvaror:** Maskiner och transportutrustning, trä- och pappersvaror, kemi- och plastvaror, industri-maskiner, elektrovaror och telekom, mineralvaror, vägfordon
- Främsta importvaror:** Maskiner och transportutrustning, kemi-, plast- och gummivaror, elektrovaror och telekom, energivaror, industrimaskiner, vägfordon, mineralvaror, livsmedel
- Inväntarantal i de största städerna (inklusive förorter):**  
 Stockholm: 2 019 200  
 Göteborg: 918 000  
 Malmö: 647 300

Källa: Statistiska centralbyrån

1 SEK (Svensk krona)  
= USD 0,14 eller EUR 0,11

Du gam - la, du fri - a, du fjäll - hö - ga Nord, du tyst - ta, du gläd - je - ri - ka  
 skö - na! Jag häls - sar dig, vä - nas - te land up - på jord, din  
 sol, din him - mel, di - na äng - der grö - na, din sol, din him - mel, di - na äng - der grö - na!

## Sveriges nationalsång

**TEXTEN** *Du gamla, du fria* skrevs i mitten av 1800-talet av fornforskaren och sångkompositören Richard Dybeck (1811–1877) till musiken från en folkmelodi från Västmanland. Omkring år 1900 började den sjungas allt oftare, och kom med tiden att betraktas som Sveriges nationalsång.

### Sveriges nationalsång

*Du gamla, du fria, du fjällhöga Nord,  
 du tysta, du glädjefrika sköna!  
 Jag hälsar dig, vänaste land uppå jord,  
 din sol, din himmel, dina ängder gröna,  
 din sol, din himmel, dina ängder gröna!  
 Du tronar på minnen från fornstora dar,  
 då ärat ditt namn flög över jorden.  
 Jag vet att du är och du blir vad du var.  
 Ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden,  
 ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden!*

Lyssna på musiken här:

<http://www.sweden.se/eng/Home/Quick-facts/Sweden-in-brief/National-Anthem/>

## Länkar

- [www.humangeo.su.se](http://www.humangeo.su.se) Kulturgeografiska institutionen, Stockholms universitet
- [www.keg.lu.se](http://www.keg.lu.se) Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi, Lunds universitet
- [www.lantmateriet.se](http://www.lantmateriet.se) Lantmäteriet
- [www.naturvardsverket.se](http://www.naturvardsverket.se) Naturvårdsverket
- [www.riksarkivet.se](http://www.riksarkivet.se) Riksarkivet
- [www.scb.se](http://www.scb.se) Statistiska centralbyrån
- [www.smhi.se](http://www.smhi.se) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- [www.sweden.se](http://www.sweden.se) Sveriges officiella webbplats
- [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se) Sveriges regering
- [www.visitsweden.com](http://www.visitsweden.com) Visit Sweden

Utgivet av Svenska institutet  
 December 2011 FS 15 (Sve)  
 Fler fakta finns på  
[www.sweden.se](http://www.sweden.se)



**Copyright:** Utgivet av Svenska institutet. Innehållet är skyddat enligt upphovsrättslagen. Det är tillåtet att återge, överföra, visa, publicera eller sända texten i olika medier i icke-kommersiellt syfte, om hänvisning finns till [www.sweden.se](http://www.sweden.se). Tillståndet gäller dock inte foton och illustrationer.

**Svenska institutet (SI)** är en statlig myndighet som verkar för att öka omvärldens intresse och förtroende för Sverige. Genom strategisk kommunikation och utbyte inom kultur, utbildning, vetenskap och näringsliv främjar vi samarbete och långsiktiga relationer med andra länder, liksom utbyte inom kultur, utbildning, vetenskap och handel.

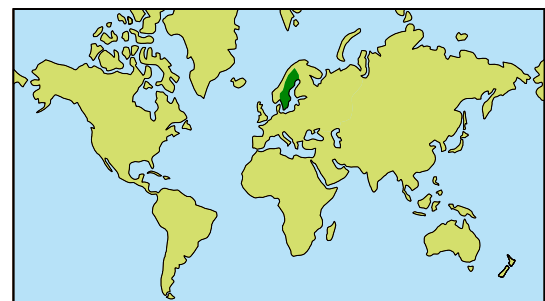
**Mer information om Sverige:**  
[www.sweden.se](http://www.sweden.se), Sveriges ambassad eller svenska konsulatet i ditt land, eller Svenska institutet, Box 7434, SE-103 91 Stockholm, Sverige  
 Tel.: +46 8 453 78 00 E-post: [si@si.se](mailto:si@si.se)  
[www.si.se](http://www.si.se), [www.swedenbookshop.com](http://www.swedenbookshop.com)



# SVERIGE

Skala 1:2 500 000

0 50 100 150 km



Sverige i världen



### Teckenförklaring

- Tätort med mer än 50 000 invånare
- Tätort med 25 000–50 000 invånare
- Tätort med 10 000–25 000 invånare
- Ort med 200–10 000 invånare
- Ort med mindre än 200 invånare
- Europaväg/Riksväg med nummer
- Annan landsväg
- Järnväg
- Riksgräns
- Landskapsgräns

### Relief

Meter	Fot
2 100	6 888
1 500	4 928
900	2 952
600	1 968
300	984
100	328
0	Havsnivå
50	164
20	656
600	1 968